

KNOW FAKE

Проект за борба с дезинформацията
2022-1-KA220-ADU-000089332

Писмена позиция: KNOW FAKE

1. Опасност чрез Fake News

В съвременните общества цифровите медии са се превърнали в централен източник на информация. Особено младите хора получават все повече новини от интернет и социалните медии. Това развитие значително промени начина, по който се формират мнения. Фалшивите новини представляват сериозна заплаха за демокрацията, защото манипулират мненията и застрашават демократичните процеси.

2. Значение на медийната компетентност

За да намери всеки своя път в един все по-дигитализиран свят и да участва активно в демокрацията, медийната компетентност е от съществено значение. Тя позволява на гражданите да разпознават и критично да поставят под въпрос дезинформацията. Необходимо е да се разработят образователни кампании в училищата и всички граждани да бъдат посредник на тези умения, като по този начин насърчават информираното и отговорно политическо участие.

3. Етикетиране на съдържание, генерирано от изкуствен интелект

Нарастващото използване на изкуствен интелект (ИИ) поставя нови предизвикателства. Съдържанието, генерирано от изкуствен интелект (ИИ), трябва да бъде ясно етикетирано. През 2024 г. 350 експерти предупредиха за опасностите от ИИ, включително лидери като Сам Алтман (ChatGPT) и Демис Хасабис (Google DeepMind). Рискът от изборна манипулация, пропаганда или измама чрез ИИ изисква ясни разпоредби. Те включват принципи като прозрачност, сигурност и етична отговорност.

4. Отговорност на социалните медийни платформи

Социалните медии играят централна роля в разпространението на фалшиви новини. Платформите трябва да носят по-голяма правна отговорност, за да се предотврати активно разпространението на дезинформация. За това са необходими ясни насоки.

5. Медийната компетентност като основа на демокрацията

Медийната компетентност е решаващ фактор за демократичната грамотност. Необходими са допълнителни обучения за учители, повече проектни дни и критичен преглед на ИИ в образователните концепции.

6. Защита на независимостта на медиите и медийния плурализъм (вижте приложената информация относно Закона за свободата на медиите на ЕС)

Независимостта на медиите е от съществено значение за демокрацията. Новите разпоредби имат за цел да защитят по-добре независимостта на медиите и медийния плурализъм в ЕС в бъдеще (Закон за свобода на медиите). Ние подкрепяме европейската инициатива и се застъпваме за защитата на медийната независимост и медийния плурализъм. Разследващата журналистика и медийното разнообразие са от решаващо значение за здравата демокрация.

Септември 2024

Координатор:

Stiftung Medien- und Online Sucht
Германия

Stiftung Medien- und Online Sucht
- gemeinnützige Stiftung -

www.stiftung-medienundonlinesucht.de

Systeme in Bewegung e.V.
Германия

Systeme
in Bewegung e.V.

www.systemeinbewegung.de

Lernwerkstatt Europa e.V.
Учебна работилница Европа
България

Lernwerkstatt Europa e.V.

www.lernwerkstatt-bg.eu

Poklicni center Obala
Словения

www.pco.si

**Educommart Treffpunkt für
kreative Bildung gemeinnützige
Partnerschaft**
Гърция

www.educommart.org

**Österreichische Gesellschaft für
Kinderphilosophie**
Австрия

www.kinderphilosophie.at

Приложение към точка 6 на Писмената позиция:

Нов европейски закон за свободата на медиите в сила от 7 май 2024 г.

Свободните медии са опора на всяка демокрация и са от решаващо значение за здравата пазарна икономика. В световен мащаб Европейският съюз остава крепост на свободните медии и определя стандартите на демократичен континент. Налице са обаче все по-тревожни тенденции. Въз основа на предишни усилия Комисията предприе редица мерки за защита на медийната свобода и медийния плурализъм, както и за подобряване на свободното движение на услуги в ЕС. Акцентът е Европейският закон за свободата на медиите [Europäische Medienfreiheitsgesetz](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/protecting-democracy/european-media-freedom-act_de), който влезе в сила на 7-ми май 2024г. **Новите разпоредби ще се прилагат изцяло от 8 август 2025 г.**

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/protecting-democracy/european-media-freedom-act_de

Нови разпоредби за защита на медийния плурализъм и независимост

Европейският закон за свободата на медиите въвежда нов набор от правила за защита на плурализма и независимостта на медиите в ЕС. Това гарантира, че обществените и частните медии могат по-лесно да оперират през границите на вътрешния пазар на ЕС, без да бъдат излагани на ненужен натиск. Отчита се и дигиталната трансформация на медийното пространство.

Преди всичко, Европейският закон за свободата на медиите:

- ще защити редакционната независимост
- ще защити журналистическите източници – включително срещу използването на шпионски софтуер
- ще осигури независима работа на обществените медии
- ще подобри прозрачността относно собствеността на медиите
- ще защити медиите от неоправдано изтриване на съдържание от много големи онлайн платформи
- ще въведе право на персонална адаптация на медийното предлагане на устройства и чрез интерфейси
- ще осигури прозрачност в правителствената реклама за доставчиците на медийни услуги и онлайн платформите
- ще гарантира, че държавите-членки оценяват въздействието на ключовите концентрации на медийния пазар върху медийния плурализъм и редакционната свобода

- ще засили прозрачността на измерванията на аудиторията за доставчиците на медийни услуги и рекламодателите

Ще бъде създаден нов независим Европейски съвет за медийни услуги, съставен от национални органи или органи за надзор на медиите, със секретариат, предоставен от Комисията. Органът ще започне работа през февруари 2025 г. и, наред с други неща, ще насърчава ефективното и съгласувано прилагане на медийното законодателство на ЕС. Той ще замени Групата на европейските регулатори за аудиовизуални медийни услуги (ERGA), създадена съгласно Директивата за аудиовизуалните медийни услуги.

Международни примери за Fake News

1. Генерирани от AI (изкуствен интелект) изображения: През 2023 г. генерирани от AI изображения на Доналд Тръмп, за който се твърди, че е арестуван и на
2. Папа Франциск, който нашумя с модерно пухено палто. Тези изображения бяха напълно фалшиви, но много хора ги смятаха за истински.
3. Експлозия в Пентагона: Фалшива снимка на експлозия в Пентагона се разпространи по целия свят през май 2023 г., предизвиквайки паника, въпреки че такава експлозия никога не е имало.
4. Живи трупове в Буча: След изтеглянето на руските войски от Буча, Украйна, някои твърдяха, че труповете по улиците са актьори. Това твърдение беше разкрито като невярно чрез анализ.
5. „Духът на Киев“: В началото на войната в Украйна през 2022 г. бяха разпространени доклади за украински пилот на изстребител, за който се твърди, че е свалил множество руски самолети. Тази история се оказва измислена.
6. Горски пожари в Австралия: По време на горските пожари през 2019/2020 г. в Австралия се разпространиха фалшиви съобщения, че палежът е основната причина, въпреки че климатичната криза изигра значителна роля.